

Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar

Sändlista:
Bevakningsansvariga myndigheter
Föreslagna beredskapsmyndigheter
Ytterligare RSA-redovisande myndigheter (förutom
myndigheter under Försvarsdepartementet)
Riksbanken

Hemställan om underlag för åtgärder inom civilt försvar

Regeringsuppdraget och MSB:s behov av underlag

Regeringen gav den 31 mars 2022 i uppdrag¹ till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att i två delar till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) redovisa åtgärder m.m. som kan vidtas för att stärka det civila försvaret. Åtgärderna ska i respektive delredovisning prioriteras samt kostnads- och tidsbedömas. De myndigheter och aktörer som särskilt berörs av MSB:s förslag ska bistå MSB i genomförandet av uppdraget. MSB ska samråda med Försvarsmakten i de delar som handlar om det civila försvarets förmåga att bidra till det militära försvaret.

- Den första delen av uppdraget ska redovisas av MSB senast den 10 maj 2022 och avser åtgärder för perioden 2023-2025.
- Den andra delen av regeringsuppdraget ska redovisas av MSB senast den 1 november 2022. MSB ska utifrån målen för det civila försvaret, ta fram ett underlag rörande det civila försvaret på längre sikt, dvs. för 2024 och framåt. Underlaget ska innehålla analyser och bedömningar av aktörernas behov och förmågor inom det civila försvaret samt förslag till åtgärder. En sådan analys bör användas som ett underlag för Försvarsberedningens kommande arbete.

MSB hemställer därför till myndigheter² om underlag senast den 21 april 2022 vad avser delredovisningen den 10 maj 2022 samt senast den 26 augusti 2022 vad avser slutredovisningen den 1 november 2022. Arbetet bör utgå från ett antagande om tillkommande ekonomiska medel utöver liggande ram. Utgångspunkten är ett fortsatt försämrat säkerhetspolitiskt omvärldsläge med en alltmer komplex hotbild för Sverige och vårt närområde.

Tidsförhållanden och praktikalior

Deadline för del 1

Svar för del 1 (åtgärder 2023-25) behöver lämnas till MSB senast **torsdagen den 21 april klockan 14.00**. Svar lämnas till MSB genom ifyllnad av tabell 1 samt tabell 2 i bilaga 1 med MGS eller, om svaren inte innehåller sådan information som är säkerhetsskyddsklassificerad, till atgardercf@msb.se. Glöm inte att ange era kontaktuppgifter. Vid frågor kontakta atgardercf@msb.se eller Fredrik Lundgren (tel. 010-240 40 04).

¹ Ju2022/01209/SSK

² Bevakningsansvariga myndigheter, föreslagna beredskapsmyndigheter, ytterligare RSA-redovisande myndigheter förutom myndigheter under Försvarsdepartementet samt Riksbanken.

Deadline för del 2

Svar för del 2 (åtgärder 2026-30 som underlag för försvarsberedningen) behöver lämnas till MSB senast **fredagen den 26 augusti klockan 14.00**. Svar lämnas till MSB genom ifyllnad av tabell 3 i bilaga 1 med MGS eller, om svaren inte innehåller sådan information som är säkerhetsskyddsklassificerad, till atgardercf@msb.se. Vid frågor kontakta atgardercf@msb.se eller Anders Eriksson (tel. 010-240 42 17).

Instruktion för svar till MSB och beskrivning av samverkan m.m.

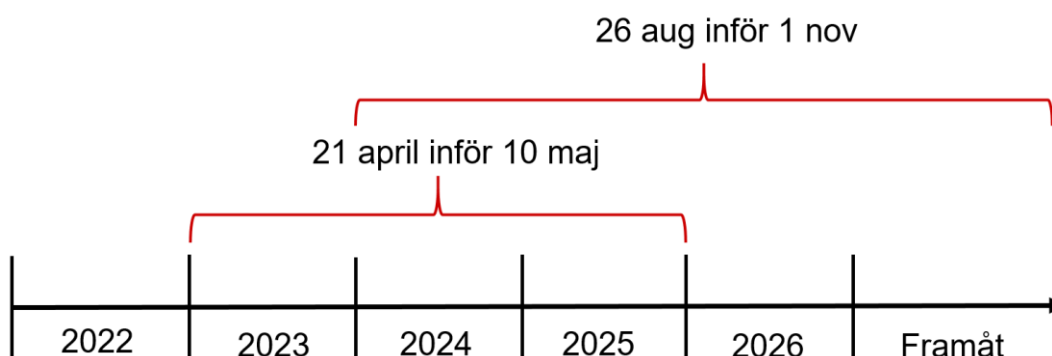
Besvara hemställan i två separata omgångar

Regeringsuppdraget består av två huvuddelar.

Del 1 avser redovisning av åtgärder som kan tidigareläggas eller tillföras inom perioden 2023-2025. Myndigheterna bör ta utgångspunkten i tidigare redovisningar och pågående arbete med att bedöma förmåga och identifiera åtgärder (se nedan). Denna del kan betraktas som ett samlat generellt tillägg till ordinarie budgetunderlag för 2023-2025, mot bakgrund av omvärldsutvecklingen.

Del 2 avser redovisning av åtgärder i perioden från 2024 och därmed även inom nästa försvarsbeslutsperiod 2026-2030, som ett underlag till försvarsberedningen. Här kan myndigheternas svar

- bygga vidare på del 1, genom prolongering av vissa planerade eller föreslagna åtgärder,
- komplettera med nya åtgärder som identifierats *efter* inlämning av del 1 vad avser perioden 2024 och 2025,
- och därtill beskriva åtgärder inom nästa försvarsbeslutsperiod 2026-2030.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Behov av samverkan och samordning för del 1

De underlag som skickas till MSB ska förankras inom myndigheten. Respektive myndighet svarar enskilt utifrån den egna verksamheten samt ansvarsområdets behov. Med ansvarsområde menas en bred tolkning av ingående aktörer inklusive näringsliv, organisationer, samhällsviktig verksamhet och allmänheten.

Med stöd av 6-7 §§ i förordningen (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap önskar MSB att länsstyrelserna svarar för kommunernas åtgärdsbehov och att Socialstyrelsen svarar för regionernas åtgärdsbehov. Med hänsyn till tidsförhållandena får detta ske på en relativt övergripande nivå. Länsstyrelserna får om möjligt inkomma med ett samlat underlag för alla länsstyrelser för perioden 2023-25.

Behov av samverkan och samordning för del 2

Den andra delen av regeringsuppdraget medger mer utvecklad samverkan och samordning. I tillägg till ovan om del 1 vill MSB därför att de myndigheter som i betänkandet (SOU 2021:25) *Struktur för ökad motståndskraft* föreslagits bli sektorsansvarig myndighet redovisar för respektive sektor samt att länsstyrelserna redovisar samlat för alla länsstyrelser. Detta ställer högre krav på myndighetssamverkan inför del 2 jämfört med del 1.

Underlagen för del 2 kommer därefter bli föremål för dialoger med flertalet myndigheter på olika nivåer inför redovisning den 1 november 2022, med startpunkt på handläggarnivå vid planeringsmöte under vecka 36. MSB uppmanar här myndigheterna att i sin analys om möjligt ta sikte även på perioden bortom nästkommande försvarsbeslut, exempelvis sådana behov som framtida hot, risker och förmågekrav genererar.

Samverka med näringslivet och andra aktörer

MSB uppmanar till samverkan med näringslivet inom det egna ansvarsområdet vad gäller båda redovisningarna, men samverkan vad gäller den första delredovisningen måste ske utifrån vad som är möjligt inom de snäva tidsramarna. MSB avser ta ansvar för ett samlat svar avseende de frivilliga försvarsorganisationerna samt att omhänderta sådana försörjningsområden inom till exempel handel och industri som inte har någon självklar hemvist i den föreslagna sektorstrukturen. MSB för även en dialog med Försvarsmakten inom ramen för pågående totalförsvarssamordning och enligt uppdragets krav på samråd i denna del.

Utgå från tidigare underlag

Regeringens anvisningar och målet för civilt försvar, Handlingskraft³ (hotbildsbeskrivning och tillhörande scenario) samt MSB:s planeringsinriktning⁴ för civilt försvar gäller fortsatt som dimensioneringsgrund. Men inspiration kan därtill hämtas från senaste årsrapporterna

³ *Handlingskraft. Handlingsplan för att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021-2025.* FM2021-1 7683:2/MSB2020-16261-3

⁴ MSB (2019) Planeringsinriktning för det civila försvaret (H). Dnr MSB2019-00366

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

från Must, Säkerhetspolisen och FRA, samt FOI memo 7836⁵ med initiala slutsatser för Sveriges civila försvar från observationer av Rysslands krigföring i Ukraina.

För att arbetet ska vara resurseffektivt bör utgångspunkt tas i vad som tidigare redovisats eller avser att redovisas i andra processer, till exempel:

- *Bevakningsansvariga myndigheter* bör i första hand använda myndigheternas identifiering av åtgärdsbehov i de redovisningar som lämnades den 1 oktober 2021 med en bedömning av förmåga inom civilt försvar⁶ och MSB:s redovisning den 22 februari 2022 avseende en samlad bedömning av förmåga inom det civila försvaret.⁷
- Redovisningar av risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och budgetunderlag
- Redovisningar inför försvarsbeslut 2020 enligt regeringsuppdrag juli 2019⁸
- Myndigheternas underlag inför MSB:s redovisning den 10 mars 2022 om åtgärder inom civilt försvar under 2022.

Hur beskrivs en åtgärd?

Med åtgärd avses i denna redovisning sådana aktiviteter som leder till en ökad förmåga inom det civila försvaret.⁹ Detaljeringsgraden behöver inte vara fullständig och åtgärderna kan med fördel beskrivas på en relativt aggregerad nivå. Det är tillräckligt att ha en tidsbedömning för när åtgärden kan börja och hur föreslagna medel fördelas mellan åren. Kostnadsbedömningar anges i miljoner kronor. Det viktiga är att MSB och ytterst Regeringen kan skapa sig en bild av åtgärdens syfte vad gäller avsedd effekt samt kostnad. MSB påminner om regeringens generella inriktning om konkreta åtgärder för att stärka förmågan i det civila försvaret, och att aktörerna inte begränsar sig till att föreslå ytterligare analyser och utredningar. I svar för del 2 uppmanar MSB myndigheterna att även beskriva förslag av policykaraktär som inte självklart är befäst med en kostnad, avseende till exempel förändrad styrning, behov av förändrade regelverk och så vidare.

Hur avser MSB att genomföra en samlad prioritering av resursbehov?

Åtgärderna som redovisas ska prioriteras, kostnads- och tidsbedömas av MSB. Strävan är att göra en helhetsbedömning utifrån underlag från berörda aktörer för att kunna redovisa en välvägd helhet till regeringen för åtgärder som ger systemeffekter och ökad förmåga med utgångspunkt i målet för civilt försvar.

⁵ FOI (2022) *När hot blir verklighet — betydelsen av det ryska angreppet mot Ukraina för svensk planering av civilt försvar*. FOI memo 7836.

⁶ Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021-2025 (Ju2020/04658 (delvis)), med redovisning 1 oktober 2021

⁷ MSB (2022). *Det civila försvaret. Förmåga och brister - 2022 års redovisning av regeringsuppdraget att göra en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret*. Dnr. MSB 2021-13598

⁸ Ju2019/02477/SSK

⁹ Beredskapsåtgärder handlar om att skapa, utveckla eller förvalta redan existerande förmåga eller förutsättningar för förmåga i ett operativt sammanhang. Beredskapsåtgärder omfattar planering, utbildning, övning, organisatoriska åtgärder och andra åtgärder som skapar en förmåga att förebygga, motstå och hantera fredstida krissituationer och situationer vid höjd beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Åtgärderna grupperas från nivå 1-3 där 1 utgör högsta prioritet. Prioritering ska ske utifrån förväntad effekt och behov av förmågeutveckling samt utifrån den tid när åtgärden bör genomföras. Indikativt bör inte mängden prio 1 överstiga 50 % av det totala antalet åtgärder, varken i myndigheternas underlag eller i MSB:s redovisning. MSB kommer eftersträva en balans mellan direktverkande åtgärdsförslag och behov av sådana indirekta åtgärder som skapar förutsättningar för åtgärder och aktivt agerande i ett senare skede.

Arbetet behöver bygga på underlag från olika aktörer som på ett tydligt sätt ringar in behov av åtgärder, vem som kan vidta dem, varför de behövs, när de bör genomföras och vilka medelsbehov uppstår för genomförandet. Arbetet behöver ske i dialog för att skapa en ömsesidig förståelse om myndigheternas förslag och MSB:s slutsatser. MSB kommer inför redovisningen att ta stöd av tidigare genomförd samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret som under 2022 redovisats till regeringen och som återkopplats till bevakningsansvariga myndigheter.

MSB avser att utöver sektorsspecifika åtgärder även redovisa ett antal tvärspektoriella åtgärder samt förutsättningsskapande åtgärder som träffar brett inom beredskapssystemet. Exempelvis inom ledning, försörjning och försvarsvilja m.m. För såväl myndighetsspecifika åtgärder som för de tvärspektoriella åtgärderna finns ett behov av sammanläggning och klustring av enskilda åtgärder till större samlade paket, för att skapa ett underlag till regeringen som går att överblicka.

Med hänsyn till den korta tidsramen, och att processer för detta arbete inte är färdigetablerade på förhand, ser MSB att respektive redovisning även bör betraktas som del i ett långsiktigt processutvecklingsarbete för sammanhängande planering inom civilt försvar och totalförsvar.

Bilagor

Bilaga 1 – åtgärdstabeller 1-3 (excel)

Bilaga 2 – regeringsuppdraget (kopia)

Bilaga 3 – detaljerad sändlista

Beslut

I detta ärende har tjänsteförrättande avdelningschef Anna Nyman beslutat. Analytiker Fredrik Lundgren har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Helén Jarlsvik, enhetschef Henrik Moberg och handläggare Anders Eriksson deltagit.

Anna Nyman

Fredrik Lundgren

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984